LÁBske NOVINY

ČASOPIS OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA A OBČANOV LÁBU ● ROČNÍK VIII. ● ČÍSLO 1/2002 ● CENA 0 Sk

Veľká noc, Veľká noc, veruže už bude...

„Kristus vstal z mŕtvych"

Veľkonočné víťazstvo nie je len stredom našej viery, je najčistejšou radostnou zvesťou, ktorú nám Boh skrz Krista oznámil.

Veľkonočná slávnosť je slávnosťou slávností. Z nej žijú všetky ostatné.

Nech veľkonočná správa o zmŕtvychvstaní Pána Ježiša nám prinesie radosť. Lebo Kristus žije a v ňom žijeme i my.

SPOMÍNAME:

Vyvrcholenie sviatkov bolo na Bielu sobotu, kedy po zaspievaní Glória, sa rozozvučali zviazané zvony.

Na Veľkonočnú nedeľu niesli veriaci do kostola v košíkoch varené vajíčka, údené mäso a cautu na posvätenie.

Veľká noc je sviatok veľký,
prajeme vody i pálenky.
Šťastia, zdravia, spokojnosti,
dobrej šunky do sýtosti,
ku šunke vajec veľa,
nech je Veľká noc veselá.

Zvonček nech Vám zvoní stále,
vedro nech je prichystané,
kúpačom sa neskrývajte,
za kúpačku vajce dajte!

Redakcia

Veľkonočné tradície

Rok čo rok sa tešíme na maľovanie vajíčok, šibačku a oblievačku.

Veľkonočné vajíčko

Vajíčko už oddávna zostalo živým symbolom jari, prebúdzania nového života, plodnosti, ale aj lásky. Dodnes je tradíciou zdobiť ho rôznymi technikami. Pôvodne ho maľovali na červeno. Červená farba, farba krvi, bola symbolom vykúpenia. Vajíčko darované z lásky, by malo byť vyzdobené vlastnoručne.

Korbáče pre zdravie

Bitie a šľahanie prútmi má priniesť zdravie, plodnosť a šťastie. Malým chlapcom splietali prúty do tvaru vrkočov, alebo hranolov otcovia, alebo starí otcovia. Aby prúty viac štípali, namáčali ich do vody. Verili, že nevyšibané dievča ľahko stratí krásu a nikto ju nepozve do tanca. Hovorilo sa - čím väčší šibák, tým väčšia česť.

Voda pre krásu

Polievalo sa už pri východe slnka. Obliatie dievčaťa sa považovalo za osobitnú česť pre mládenca a ešte väčšiu pre rodinu dievčaťa.

A čo dnes?

Pôvodné zvyklosti sa pomaly vytrácajú. Vodu z potoka nahradila sprcha, čerstvé prúty plastové korbáče, kraslice - čokoládové vajíčka. Nestratilo sa však nič na význame radostných stretnutí s blízkymi. Tešíme sa z prebúdzajúcej sa prírody a nového života.

Veď Veľká noc je predovšetkým oslavou nádeje, života, radosti a ničím nenahraditeľných medziľudských vzťahov.

Redakcia

Hrkáme, hrkáme po prvýkrát

Tak sa ozývalo vo Veľkom týždni po uliciach Lábu od Zeleného štvrtka do Vzkriesenia na Bielu sobotu, keď sa na počesť smútku zaviazali zvony na kostole. Hrkanie nahradzovalo zvonenie na poludnie, na vyzváňanie do kostola, alebo aj v prípade úmrtia. Keďže sa už nechodilo do školy, mali chlapci postarané o zábavu, ale zároveň aj o povinnosť. Celú dedinu mali rozdelenú na úseky, a chlapci v nich žijúcich zodpovedali za hrkotanie na svojom území. Aby sa dodržal správny čas, bol určený ten „hlavný" - vždy to bol najstarší z nich. Ten zodpovedal p. Leopoldovi Buzekovi, ktorý bol láskavým človekom a váženým občanom Lábu a ktorý v tom čase vykonával funkciu kostolníka. Žil v rodine Kolandrových pri starej škole u svojej netere Márie.

Chlapci mali rovné úzke tragače - pri kolese boli pripevnené z každej strany ryhované drevené valce a po nich sa pohyboval z tvrdého dreva špalík - a to pri jazde vydávalo hrkot. Keďže sa používali len vo Veľkom týždni, udržiavali sa a dedili v rodinách z otca na syna. Veľkým majstrom na zhotovenie takého tragača bol v Lábe majster kolár p. Vopelka, ktorý býval na Rádku. Pri hrkotaní sa používali aj ručné rapkáče, obdoba dnešných, avšak tie boli oveľa väčšie a bolo ich možné kúpiť na rôznych trhoch. Toto hrkotanie mohli vykonávať len chlapci, my dievčatá sme ich mohli doprevádzať len po kraji, aj to len keď nám dovolili.

Z čias môjho detstva sú s touto činnosťou neodmysliteľne spojení bratia Paľo a Rudo Jaráskovci. Tí bývali v Dedine za školou. K nim patrili aj Janek a Miška Míznerovci, ich sused Jožo Kolandra a môj brat Ondrej Surovič. V Ulici to boli zase Ferka a Jožka od Bartalských a Jožo Vícen, Na Lúčke Jožka Vajarský a Ferka Adamovič, Na Rádku bratia Jožo a Milan Vícenovci a Ferka Pír, hore pri Potoku Milan a Miro Vasarábovci. Na Drahách Fero, Jožo a Róbert Kolandrovci.

Títo 13-14-roční chlapci boli všetci aj miništranti a dôstojnému pánovi Cyrilovi Tomašovičovi boli opravdovými pomocníkmi a on sám mal na nich veľmi priaznivý výchovný vplyv. A keď sa počas Vzkriesenia rozviazali zvony a chlapci si splnili aj svoju miništrantskú povinnosť, rozbehli sa po dedine po rodinách, aby dostali za hrkanie nejakú korunu. A to všetko ešte pred šibačkou, ktorá ich čakala na Veľkonočný pondelok.

R.Š.

A čas beží...

Nastal čas keď zima na zem
slabšie dýcha.
Čo sa len so sňahom navystrája
zdala sa byť neskrotiteľná
nastal čas, keď jej moc stícha.

Sňah i mráz ju opustili,
udržať ich pri živote
už nemá sily.
Odchádzajú do Antarktídy
od nás vzdialenej na míly.

Hoc slniečko neni ešte v plnej
sile, príroda aj tak to cíti,
budí sa a čo je života súce,
v zemi klíčí.

Ako prvý kvietok snežienka hoc
jej tielko miestami ešte
sniežik chladí,
zavíta každým rokom
do prírody,
v tom ju i trpká skúsenosť
s ľuďmi z príchodu neodradí.

Pozoruje z briežka ako potôčik
vlnkami hrádze z ľadu ničí.
Dosť bol pod ním uväznený
i rybky sa tešia, veď jeho
pričinením i im voľnosť žičí.

Nad potôčkom vrba stojí, tá už
farbu mení,
dosiaľ bledá uzimená,
miazga jej postupne bledosť,
v zeleň zmení.

Tá len tak bez úžitku nerastie,
úžitok ľuďom robí, prútie slúži
košíkarom, či šibačom, ba i naše
obývačky či záhradné besiedky
z neho výrobky, farebne zdobí.

Opodiaľ briezka smutná
ubolená,
niekto jej na krásu siahnul,
ostala bez konárov, ešte i vrch,
hlávku, dolu rezom stiahnul.

Ako jas a teplo zo slnka prúdí,
tak i ďalšia súčasť prírody sa budí.

I zbor operencov sa už k nám
z juhu vrátil,
každý do svojho hniezda
v tom orientáciu nestratil.

Roľník nečaká, keď pôda oschne
seje, sadí, bo dlhá skúsenosť tak
mu radí.
Veď čím skorej k tomu príde,
tým skorej v zemi semä vzíde.

Príchod jari víta každý živý tvor,
či na poli či v lese
a neobchádza ani hydinu,
čo obýva dedinský dvor.
Kohút je tu sudcom, radcom
teda veľkým pánom,
psíček Dunčo je mu i ostatným
ochranárom.

Už každej jari i tejto tak býva,
že mnoho mladých medzi
starších na dvore pribýva.
Mamka hus si húsatká k vode
vodí,
kvočka dozerá na kurčiatka,
že im nič neuškodí.

Stará mačka si na slniečku
kožuštek hreje,
sleduje mačičky ako sa pri nej
hrajú, nemá s nimi starosti
k spokojnosti speje.

Chúďa mamka koza v stajni
uviazaná
na retiazke za malou plače,
zatiaľ čo malá kozička celý dvor
baví,
behá, z boka na bok skáče.

Toto všetko je prívlastkom jari,
nie však všetko v klade
sa jej darí.
Je dosť toho čo na ňu negatívne
vplýva, a preto i nás jej súčasní-
kov, návštevníkov
„Chráňte ma a zbytočne
neničte"! vyzýva.

D.P.VRBOVČAN

Cirkevná zbierka

zostatok	+168 623,- Sk
úrok za rok 2001	+ 5 961,- Sk
27. 1. 2002 desiata zbierka	+15 970,- Sk
mimo zbierky	+6 200,- Sk
Klub lábskych žien	+ 3 000,- Sk
Zostatok na knižke	**+199 754,- Sk**

PRIŠLO POŠTOU

Milí tvorcovia

Lábskych novín, chcela by som reagovať na doteraz pravidelnú časť našich novín, ktorú postrádam už vyše roka. Doteraz ste zverejňovali, podľa mňa zaujímavú Spoločenskú rubriku, kde sme si mohli prečítať a dozvedieť sa, kto sa narodil, zosobášil, či zomrel. Rovnako by nebolo zlé, keby ste uverejňovali aj významné výročia (zlaté svadby, najstarší občania...). Bola by som veľmi rada, keby ste túto rubriku opäť vrátili do Lábskych novín. Dúfam, že by to bolo možné.

Vaša verná čitateľka A. H.

Milá naša čitateľka,

v tomto čísle našich novín sa dočítate o pohybe obyvateľstva za uplynulý rok. Nájdete v nich i článok o najstaršej občianke našej dediny. Veľmi nás potešil váš názor, pretože je zhodný s naším.

Spoločenskú rubriku sme prestali uverejňovať práve pre opačný názor niektorých čitateľov, ktorí nesúhlasili so zverejňovaním mien a osobných údajov. Privítali by sme názory viacerých čitateľov k uvedenej téme.

REDAKCIA

Údaje o osobách, bytoch a domoch

zo sčítania, ktoré bolo 25. 5. 2001

Trvale bývajúce osoby spolu	**1408**
Trvale bývajúci muži spolu	**684**
1985-2001	139
1941-1984	528
1940 a skôr	106
nezistené	11
Trvale bývajúce ženy spolu	**724**
1985-2001	129
1946-1984	381
1945 a skôr	205
nezistené	9
Trvale bývajúce osoby pracujúce mimo obce trvalého bydliska	**442**
Trvale bývajúce nezamestnané osoby spolu	70
Muži	39
Ženy	31
Domy spolu	476
Trvale obývané domy	398
Neobývané domy	78

Pohyb obyvateľstva v roku 2001

narodení	13
zomrelí	29
odhlásení	28
prihlásení	27
počet obyvateľov k 31. 12. 2001	1385

Vážení občania,

touto cestou si dovolím Vás požiadať o rešpektovanie zákona o nakladní s odpadom, ktorý vstúpil do platnosti od 1. januára 2002.

Treba v maximálnej miere používať smetné nádoby a realizovať program odpadového hospodárstva, ktorý pre rok 2002 prijalo obecné zastupiteľstvo. Ďalej treba napĺňať program separovaného odpadu ako: sklo, papier, železo, plasty, ojazdené pneumatiky, textil, akumulátory... Tieto veci je možné uložiť v hospodárskom dvore obecného úradu. Stavebnú suť, zeminu, betón, škridle je treba ukladať na povolené skládky v Zohore, Stupave a Lozorne. Lístie, rastlinný odpad a trávu kompostovať vo vlastnej záhrade.

Je prísne zakázané vytvárať divoké skládky odpadu v lesoch, priekopách, vodných tokoch, na poliach a na uzavretej skládke odpadu v Lábe (viď foto). Skládka bola uzavretá v auguste 2001 a nie je dovolené ju používať. Okresný úrad v Malackách aj obec na podnet viacerých opakovaných sťažností, ktoré sú opodstatnené lebo sa porušuje zákon, sprísni dohľad nad skládkou v spolupráci so štátnou políciou.

Uzavretá skládka odpadu v Lábe

Vyvážanie fekálií bude zabezpečené pre občanov zmluvne s obcou Zohor prostredníctvom p. Vladimíra Úlehlu z Vysokej pri Morave ✆ 0907 214 757, ktorý likviduje odpad na ČOV do Zohoru. Túto službu treba využívať a predchádzať susedským sporom a tiež prispieť k lepšiemu životnému prostrediu.

PRÍHOVOR STAROSTU

Les od Zohoru

Les od Jakubova (Písečné)

Zohorská cesta

POSTREHY Z ULICE

■ Vedenie obce ďakuje všetkým, ktorí pripravili slávnostné ukončenie starého roka a privítanie nového roka krásnym ohňostrojom. Príjemnú atmosféru vytvorili už viac rokov podnikatelia páni: Chovan, Habuda, Havlík a Koporec, ktorí značnou čiastkou financií sponzorovali ohňostroj. Každoročne nás vareným vínom ponúkala pani Kafková. Tento rok boli slávnostné chvíle doplnené vhodne ladenou hudbou, ktorú pripravil S. Trenčanský.

■ Poďakovanie pracovníkom OÚ za odhŕňanie snehu a posýpanie ciest v zimnom období.

■ Park v dedine sa stáva smetiskom. Chodník v strede parku je plný porozbíjaného skla. Hľadajme príčinu, prečo je to tak. Nijako to nekrášli našu dedinu.

■ Poľovnícke združenie Malina hodnotilo 10. 2. 2001 na VČS svoju činnosť za uplynulé obdobie.

■ Teší nás pekne upravené okolie okolo Espressa. Trávnik je starostlivo vyhrabaný, sklá aj papiere vyzbierané a aj na dvore je poriadok.

■ Dobrý sused je viac ako rodina. Aké je to pekné, keď si susedia nezávidia, keď si vzájomne pomáhajú radou alebo vzájomnou pomocou...

Nedávno som išiel po dedine a z jedného dvora som počul: – *Ja toho suseda do dvora nepustím.* Ten sused chcel len natrieť svoj dom farbou. Stena by bola pekná aj pre neprajného suseda. Postihnutý musel zaplatiť maliarom za benzín a dohodli sa, že stenu natrú v sobotu. Maliari prišli v sobotu, ale nemaľovali. Do susedovho dvora nemohli. Znovu bolo treba zaplatiť benzín.

Slovenská sporiteľňa a. s. oznamuje občanom, že dňom 1. 4. 2002 bude zrušená filiálka Slovenskej sporiteľne, a. s. v obci Láb. K zrušeniu sa pristúpilo na základe dlhodobo sledovaných výsledkov. Filiálka poskytuje služby v oblasti vkladných knižiek, čo je výhodou „len" pre starších obyvateľov v obci. Táto skupina navštevuje filiálku sporadicky, vo veľkej miere iba jedenkrát do roka, a to v čase pripisovania úrokov na VK. Technické dovybavenie filiálky nie je možné nielen vzhľadom na dosahované výsledky, ale i pre množstvo ďalších obmedzení. Agenda vkladných knižiek bude presunutá do neďalekej obce Zohor, kde bude vytvorené pracovisko s plným technickým vybavením, čím bude prispôsobené i na ponuku väčšieho množstva bankových produktov. Zamestnankyňou v obci Zohor bude p. Balážová, ktorá vybavovala klientov i v Lábe.

Ing. MÁRIA ŠEBOVÁ, riaditeľka MsP Pezinok

Priateľské návštevy

Také zvláštne, príjemné mrazenie pociťujeme pri predstave starej dediny, jej spôsobu života, na ktorý si pamätajú ešte naši starí, či prastarí rodičia. Aké to muselo byť krásne, keď ľudia spoločne ako jedna rodina prežívali všetky udalosti pri práci i pri zábave, v dobrom i zlom. Nebolo televízie, pre ktorú by sa ľudia zatvárali do vlastných bytov.

Večer sa schádzali na priateľských návštevách. A tak sa počas zimy, keď nebolo práce na poli, ponavštevovala celá rodina. Pri pohárikú dobrého vína, alebo čaju sa pospomínalo všetko možné. Boli to pracovné problémy, ale aj problémy a radosti dediny. Tieto návštevy sa pretiahli často do neskorej noci a malé deti tam aj zaspali, potom ich bolo treba odniesť na chrbte domov.

Bol to pekný zvyk. V dnešnom uponáhľanom svete nám nezostáva čas na pekné, úprimné priateľské návštevy.

J.V.

Čas veselosti

„Fašanku, fašanku, šak ťa ja na mále, jako tej rosičky na zelenej trávje."

Také a ešte mnohé iné veršovanky ste si mohli vypočuť, či prečítať v tomto období.

Históriu Fašiangov sa podarilo prebudiť i Klubu lábskych žien pod vedením pani Petríkovej. Aktívne a iniciatívne, čo im je vlastné, sa podujali v našej obci uskutočniť túto krásnu tradíciu ľudových zvykov. Ničomu nezostali nič dlžní.

Pripomenuli históriu, usporiadali bohatý sprievod vydarených masiek a účasť z radov občanov, ktorý sprevádzali zanietení muzikanti. Na trase urobili zastávky u pána starostu, miestnych podnikateľov, či obchodov s bohatým občerstvením.

Po ukončení sprievodu sa v kaviarni Fortuna, v krásnom estetickom prostredí, rozprúdila správna fašiangová zábava pri hudbe Ramat z Malaciek. Bolo podávané bohaté občerstvenie. O pestrú a zaujímavú tombolu sa hlavne postarali naši podnikatelia a obchodníci.

Veselie vyvrcholilo o 24.00 h pochovávaním basy pod vedením J. Benkoviča a jeho sprievodu v profesionálnom poňatí.

Touto akciou chcel Klub lábskych žien urobiť zadosť obnovovaniu tradícií a starých dobrých zvykov, čím určite prispel k obohateniu kultúrneho života nášho záhoráckeho regiónu a tým i našej obce, na ktorú sme takí hrdí.

Mgr. E. ŠTEFEKOVÁ

Fašiangy u Tomáša

V kultúrnom zariadení u Tomáša ukončili fašiangy starodávnym zvykom. Po krátkom kultúrnom programe o pol noci, porozhadzovali po tanečnom parkete slamu.

„Tá slama na zemi pre všetkých znamená, že dneska muzika je pre nás skončená."

Po slame sa už tancovať nedalo. Vymlátené obilie symbolicky naznačovalo, že už je všetko zjedené a vypité. Nastáva pôst – príprava k Veľkej noci.

A.Z.

Všimnite si, akými pozorovateľmi sú naši žiaci – pokračovatelia toho všetkého, čo bolo a čo bude!

Mali sme tu aj známeho teroristu Usana bin Ládina, u nás nazývaného Usama bin Lábena. Pán Benkovič (strýc Jožka) mal ku všetkému, ako vždy výborný komentár.

L. KAINOVÁ

Tohtoročné fašiangy sa začali vysielaním miestneho rozhlasu, kde žiaci recitovali, spievali a navodili fašiangovú atmosféru. Pani učiteľka Štefeková pripomenula ich históriu.

B. NENOVSKÁ

Nemôžeme zabudnúť na dobroty, ktoré gazdiné pripravili pre účastníkov sprievodu. Je to sviatok radosti a hojnosti.

P. KURUCZ

S obdobím Fašiangov sa každý, kto chcel riadne rozlúčil. Chlebíčkami, sladkými maškrtkami, no aj niečím na zahriatie. Nikto nebol hladný ani smädný. Bol to skvelý deň.

S. VALENTOVÁ

12.2. sa v našej dedine slávilo, veď boli Fašiangy. Dedina bola v plnom prúde zábavy. Aj náš milý starosta nás milo pohostil.

I my, žiaci chceme, aby sme o pár rokov mohli túto tradíciu oslavovať s našimi priateľmi a príbuznými.

N. MICHALČÍKOVÁ

Túto slávnosť zorganizoval Klub lábskych žien, za čo im vrelo ďakujeme. Sprievod sa zastavoval pri domoch významných ľudí, kde si ich domáci uctili pohostením. Zaujímavé bolo zastavenie u p. Rauscherovej, kde sa rozdávali ponožky. Asi preto, by účinkujúcim nebolo zima.

D. PROKOP

Mne sa najviac páčila maska Usama bin Lábena. Keď si vyťahoval cigarety, ja som mu pošepol: Fajčenie škodí zdraviu. On sa na mňa pozrel a dal mi fidorku.

B. ŠTEFFEK

V sprievode sa objavili krásne masky, ktoré mali za úlohu pobaviť zúčastnených, navštíviť vyhliadnutý dom, pripomenúť tradície.

Na hlavnej ceste si zabávač počkal na autá a vyberal od nich mýtne. Po vykúpení mohli pokračovať v ceste.

Viem, že o polnoci zábava vyvrcholí pochovávaním basy. O tom veľa neviem, lebo som tam ešte nebola. Ale viem, že po tejto noci sa nesmie až do Veľkej noci zabávať.

J. GERTHOFEROVÁ

Fašiangy sú ukončením prejedania sa a začiatkom veľkého pôstu.

M. KAINOVÁ

Pán Benkovič bol hlavný zabávač. Všetci sme sa super zabávali. Bol to proste nezabudnuteľný zážitok.

L. LAZAROVÁ

Fašiangy sú ukončením prejedania sa a začiatkom veľkého pôstu.

M. KAINOVÁ

K nám, do zelovocu prišla ako prvá p. Kainová. Pozdravila a pozvala mojich rodičov na fašiangovú zábavu. Potom prišli regrúti so šabľami vlastne vojaci, ktorí dostali na svoje šable klobásy, pomaranč ako znak obchodu s týmto tovarom.

M. BOZSENIK

Boli to zatiaľ najlepšie Fašiangy, ktoré sa konali v našej obci.

M. CHOVAN

Všetko toto zabezpečil Klub lábskych žien pod vedením p. Petríkovej, ktorá nad všetkým držala taktovku.

J. OSUSKÝ A J. VALENT

Tento zvyk sa u nás zachováva a páči sa aj mladým ľuďom. Podľa mňa je správne, že sa v našej dedine zachovávajú zvyky, pretože si tak uctievame v našej dedine aj zvyky našich predkov.

L. KAINOVÁ

J.V.

Ekológia je beh na dlhé trate

So slovíčkom ekológia sa stretávame vlastne denne, ale vždy si neuvedomujeme jeho význam a dosah na náš každodenný život. Ľudia jeho význam napĺňali a mnohokrát to slovo vôbec nepoznali.

Je známe, že každý sedliak dbal o čistotu svojej studne, pretože ak by si ju zamoril, ani statok by nenapojil. S pribúdajúcimi vymoženosťami doby a s tým spojené aj pohodlie (vodovod, ústredné kúrenie) akosi ľudí vzďaľuje od pocitu zodpovednosti za dodržiavanie základných ekologických zásad.

Ruku na srdce, každá zmienka o novej výrobni, ktorá produkuje odpad aj ďaleko od nás, nás nenechá v kľude, ale koľko žúmp v dedine je zabezpečených proti presakovaniu? Sú to vždy skutočné žumpy? Nie sú to v mnohých prípadoch len už nepoužívané studne bez úprav a teda presakujúce?

Chcem tým len povedať, že ekológmi musíme byť všetci a vždy. Či sú to odpady (pozri divoké skládky), voda, poriadok na dvore, alebo záhradkárčenie. Práve k tomu poslednému by som chcela prispieť svojou skúsenosťou.

Pred pár rokmi som si prečítala v časopise Záhradkár nasledovný ekologický recept na ničenie škodcov na ovocných stromoch. Základom je **jablčný ocot** (z letného ovocia, ktoré sa mnohokrát ani nedá úplne využiť). Jeho výroba je jednoduchá:

Opadané ovocie sa poumýva a nakrája (pomelie) na drobnejšie kúsky, dá sa do väčšej nádoby (mne sa osvedčili väčšie plastové nádoby s hrdlom trocha širším, aby sa tam tie kúsky dali nasypať, zaliať vodou, prikryť plátnom (aby tam nenalietal hmyz a nenakládol vajíčka). Pri dostatočnej teplote je za pár dní ocot hotový. Zlejem ho, viackrát precedím cez plátno alebo gázu a uložím v demižóne do pivnice. Alebo priamo použijem. Ja si cez leto pripravím takto približne 50 litrov octu a tento potom na jar začínam dávať v umelohmotných nádobách na stromy. Môže sa rozriediť s vodou v pomere 1:1. Ocot by sa mal rozvešať tak v 10-15 metrových odstupoch. Svojou vôňou láka hmyz a ten sa utopí. Ocot sa vyvesuje (obnovuje várka) v čase, kedy vylietava hmyz, t. j. prvá várka v marci, potom postupne v máji (piliarky), jún (vrtivka), júl (obaľovač), september a október (ak je teplá jeseň). Ja osobne to robím tak, že pravidelne popozerám nádoby, a ak je v nej veľa hmyzu, alebo je vyschnutá, vylejem, opláchnem a nalejem novú várku.

V záhrade mám rozvešaných permanentne asi 10 rôznych vedierok (napr. od Primalexu) a celú sezónu sa snažím, aby v nich bol ocot. Podstatne sa znížila červivosť čerešní a tiež obaľovačov sa veľa pochytá. Prvý rok to boli doslova kilá vrtivky čerešňovej.

Najlepšie by bolo, keby v každej záhrade boli povešané takéto ekologické lapače. Určite by sa podstatne znížila červivosť, a tým aj nároky na postreky. Chce to len v lete pripraviť dostatok octu. Vyplatí sa to.

Želám veľa úspechov všetkým záhradkárom v Lábe.

RNDr. V. ŠIMÁKOVÁ

Blahoželáme ku krásnemu životnému jubileu

23. marca 2002 oslávila naša najstaršia občianka pani JÚLIA VLČKOVÁ krásne životné jubileum 95 rokov.

Sme si vedomí toho, že každý starší človek má za sebou dlhočiznú cestu životom, popretkávanú nielen radosťami, bolesťami, ale najmä starosťami.

Pani Vlčková, rodená Juricová, pochádza z piatich detí. Zo súrodencov už nikto nežije. Keď mala dvanásť rokov prekonala španielsku chrípku, z ktorej sa dlho liečila. Ako dievka pracovala v rakúsku na sezónnych prácach na poli a vo vinohrade.

Vydala sa ako 21-ročná. Za manžela si zobrala pána Františka Vlčka, s ktorým vychovali dve deti.

Až do dôchodku pracovala v JRD. Rada pracovala v záhradke. Keď dostala zelený zákal, zrak sa jej zhoršoval. Už tri roky nevidí. Starostlivo sa o ňu stará dcéra Julka.

Pani Vlčková, v mene všetkých spoluobčanov Vám želáme, aby ste v zdraví a spokojnosti prežili ďalšie roky.

Jar a jej krása

Keď už je po zime
jar nastúpi na trón svoj,
v dúhovú náruč nás prijme,
priletí prvý mušiek roj.

Sú štyri ročné obdobia,
jar, leto, jeseň, zima,
najkrajšiemu všetci náruč otvoria,
je to jar. Je skrátka príma.

Vstane nám slniečko,
príjemné lúče zošle na zem,
nakukne nám pod tričko,
nech vždy teplom planie!
To mu prajem.

Keď prebudia sa prvé kvietky,
keď sa zazelená tráva
a kvitnú prvé margarétky,
prebudí sa dažďa hlučná vrava.

Batoh pohody

Dedinka naša Láb sa volá,
je tu aj pekná nová škola.

Polia, lúky, veľké stráne,
pozrite sa lepšie na ne!

Prírodu vždy radi máme,
keď sa na poli spolu hráme.

Často sa vraciam do prírody,
poskytne mi batoh pohody.

Rada mám stráne, veľké lesy,
príroda tam koná svoje plesy.

A. GRELIKOVÁ

Slávnostné otvorenie domu Malinovských – október 1928

Malinovských dom

Tomáš Malinovský s manželkou Agnešou, rodenou Krajčírovou (pochádzala z Jakubova) zakúpili starý hostinec od židovskej rodiny pána Spitzera krátko pred I. svetovou vojnou. Tomáš narukoval a Agneša sa s dvomi synmi – Karolom a Tomášom – starali o hostinec a súčasne aj o malé hospodárstvo.

Z frontu a zo zajatia na Sibíri sa cez Japonsko v roku 1922 dostal Tomáš z vojny domov. Rodina sa rozrástla o synov Jaroslava a Miloslava.

Celá rodina mala podnikavého ducha. Odkúpila pozemok v lokalite Bahna a začali s výrobou tehál. Neskôr odkúpili od obce časť Bariny, zbúrali starý hostinec a v marci 1927 začali s výstavbou novej budovy hostinca. Podarilo sa im ho dostavať tak, že na 10. výročie vzniku ČSR, 28. októbra 1928, bol slávnostne otvorený. Architektom budovy bol v tej dobe uznávaný pán Slezák z Malaciek. V budove okrem hostinca boli sála, obchod so zmiešaným tovarom a ľadovňa. V celej činnosti im pomáhali sluha a slúžka.

Takto pracovali a podnikali až do 12. 9. 1951, kedy im vtedajší režim všetko skonfiškoval a Tomáša odsúdil na 7 rokov väzenia. Na príhovor rodiny z Ameriky mu prezident Zápotocký znížil trest na tri roky. Vykonal ho vo väznici v Plzni – Na Borech. Agneša bola odsúdená na rok, ale zo zdravotných dôvodov bola po šiestich mesiacoch prepustená. Syn Miloslav si odpykal rok, z čoho osem mesiacov bol v Jáchymove.

Po návrate Tomáš a Agneša išli do podnájmu. Nemali kde bývať, lebo im nič nezostalo a rodina Miloslava dostala ultimátum na vysťahovanie sa do Brezovej. To sa nakoniec neuskutočnilo, lebo na prosbu rodičov manželky Miloslava, Anny, obecné vedenie súhlasilo, aby zostali žiť v Lábe.

Z obytných priestorov, predajne so zmiešaným tovarom a hostinca urobila obec detské jasle. K sále pristavili javisko a upravili ju tak, aby slúžila ako kultúrny dom.

Štyridsať rokov celý objekt užívala obec a mala ho pod svojou správou. V rámci reštitučného zákona z 1. 4. 1991 obec vrátila majetok rodine Malinovských a všetky záväzky aj za predošlé obdobia boli vzájomne vyrovnané.

A.Z., A.M.

PODNIKATEĽKA

PaedDr. Anežka Ščasná

Po skončení vysokej školy a krátkom pôsobení v učiteľskom povolaní pracovala pani Ščasná v Stredisku zahraničných stykov pri Ministerstve kultúry SR v Bratislave.

V roku 1993 dostala od otca do daru Malinovských objekt. Z fádnej, šedivej budovy na hlavnej ulici vybudovala zariadenie, ktoré slúži pre potreby obce. V objekte je tradičný hostinec, jedáleň a sála s možnosťou kultúrneho a spoločenského vyžitia. Celých 9 rokov fungovala v objekte jedáleň. Služby pani Ščasnej využívajú nielen domáce organizácie a súkromné osoby, ale aj firmy pôsobiace na celom Slovensku.

Vďaka tomu, že tento viacúčelový súkromný objekt má dobrého hospodára, neustále sa udržuje a vynovuje, má patričnú úroveň, majú aj ďalšie lábske generácie možnosť sa kultúrne vyžívať.

A.Z.

Sobáše v Lábe

Sobáš je slávnostný. Neopakovateľný. Najkrajší. Jediný v živote. Počet sobášov sa v posledných rokoch udržiava na približne rovnakej úrovni. Zlom nastal len v roku 1992, keď sa novelou zákona o rodine zrovnoprávnili cirkevné a občianske sobáše.

V Lábe bývalo zvykom, že bolo pozvaných na svadbu aj 200 až 300 hostí. To bola veľká svadba. A práve tých veľkých svadieb ubúda a menej je aj pozvaných hostí.

V roku 2001 boli v Lábe tri sobáše. Dva cirkevné a jeden občiansky.

Redakcia

Lábski hasiči pripomínajú

Príchod teplých slnečných jarných dní znamená pre naše lesy zvýšený pohyb ľudí hľadajúcich odpočinok a načerpanie nových síl do bežných pracovných dní. Mnohí si však stále nevedia, alebo nechcú uvedomiť, aké škody môže spôsobiť odhodený ohorok cigarety, alebo zle uhasený táborový oheň.

Prebúdzanie prírody zo zimného spánku prináša so sebou i nástup záhradkárov a jarné upratovanie okolia rodinných domov. Niektorí občania si nevedia jarné práce predstaviť inak, len spaľovaním starej suchej trávy a iného odpadu. Bežné ľudské úsilie pri trochu silnejšom vetre málokedy postačuje na udržanie ohňa pod kontrolou. Ak je v blízkosti pozemok, dôsledok je veľmi ľahko predstaviteľný. Nikto, kto neskúsil a nepocítil na vlastnej koži spaľujúce teplo lesného požiaru, si nevie predstaviť, aké je ťažké uhasiť lesný požiar.

Odbor požiarnej ochrany Okresného úradu v Malackách žiada vás, aby ste svojim konaním neohrozovali životné prostredie, prírodu a majetok spoluobčanov, a aby ste svojim správaním neprišli do rozporu nielen so svojim svedomím, ale i so zákonom.

Vzhľadom k tomu, že vývoj požiarovosti najmä v týchto dňoch značne ovplyvňuje vypaľovanie trávy a spaľovanie odpadu v prírode a na miestach, kde by sa mohol požiar rozšíriť, a tým ohroziť lesné porasty Vás upozorňujeme na dôsledné dodržiavanie zákona SNR č. 314/2001 Zb. o požiarnej ochrane, ktorí zakazuje fyzickým osobám vypaľovať porasty a zakladať oheň, kde by sa mohol rozšíriť.

Záverom Vás Odbor požiarnej ochrany OÚ v Malackách žiada o spoluprácu pri nahlasovaní nedovoleného vypaľovania porastov, resp. včasné nahlásenie vzniku požiaru, čím môžeme spoločnými silami predísť značným škodám na majetku, prípadne i stratám na životoch.

Veliteľ DHZ v Lábe

Žiaci 4. triedy zapojení do medzinárodnej súťaže

Aktivita žiakov a učiteľov na našej škole neutícha ani počas tohto predjarného obdobia.

Na podnet OŠMaTK Malacky boli naši štvrtáci vybraní spomedzi všetkých škôl okresu Malacky ako jediní, aby sa zapojili do medzinárodného pedagogického projektu „Bezpečnosť pre každého - cesta a ja". V školskom roku 2001/2002 sú do projektu zapojené triedne kolektívy z 8 krajín (Španielsko, Portugalsko, Francúzsko, Poľsko, Holandsko, Veľká Británia, Belgicko, Slovensko).

Cieľom projektu je priviesť deti k formulácii návrhov na zlepšenie podmienok bezpečnosti cestnej premávky na trase medzi domovom a školou.

Pod vedením pani triednej učiteľky Grelikovej od januára 2002 do konca marca 2002 riešia úlohy a problémy, týkajúce sa bezpečnej cesty do školy. Svoje konkrétne návrhy trieda výtvarne spracuje a doplní vhodným textom.

Takto vypracovaný projekt bude odoslaný do národného finále, kde porota vyberie tri najlepšie návrhy za Slovensko.

Sme veľmi radi, že môžeme dôstojne reprezentovať našu školu a obec.

Ing. Mgr. Z. GRELIKOVÁ

Zápis do 1. ročníka

Koniec januára, začiatok februára sa na každej škole nesie v znamení príprav na zápis detí do 1. ročníka základnej školy.

Tak to bolo aj u nás. Oznamy vyvesené v obchodoch hlásali, že 8. februára 2002 bude zápis. Rodiny detí, ktoré do septembra dovŕšia 6 rokov dostali pozvánky aj do schránok.

Starší žiaci v tom čase už pripravovali na hodinách výtvarnej výchovy darčeky pre svojich malých rovesníkov.

Začal sa veľký deň

Už pred treťou hodinou som stála pri bráne a zvedavo očakávala, kto dnes príde prvý. Podľa zoznamu som tipovala a nemýlila som sa. O chvíľu sa naozaj objavila drobnučká Katka Klímová s mamičkou. Pred dvoma rokmi bol na zápise jej starší brat, ktorý tiež prišiel prvý. Potom začali chodiť ostatné deti.

Kým rodičia vypĺňali dotazníky, deti si kreslili vlnky, čiarky, kvapky. Niekomu to šlo veľmi dobre, niekto sa musel viac potrápiť. Všetci si však zaslúžili pochvalu za veľkú snahu, ktorú pri práci ukázali. Väčšina detí už poznala číslice a vedela prečítať tlačené písmenká a aby mi ešte viac dokázali, že sú šikovní, podpísali sa pod svoju prácu. Za odmenu si vybrali z darčekov, ktoré im pripravili starší kamaráti.

Spolu sme zapísali 12 detí - 4 dievčatá a 8 chlapcov.

Želáme im, by sa im v našej škole darilo, aby sa v nej dobre cítili a už sa tešíme, keď prídu medzi nás.

Mgr. G. NENOVSKÁ

Príklad hodný nasledovania

Poznáte to, na nič nie sú peniaze a najhoršie sú na tom zdravotníctvo a školstvo. Chceme však, aby naše deti dostali to najlepšie vzdelanie, k tomu im však musíme vytvoriť tie najlepšie podmienky.

Naša škola nastúpila ťažkú cestu. Chceme dať deťom čo najviac v oblasti výpočtovej techniky a v oblasti jazykov. Ale poznáte to, chcieť nestačí, za všetkým sú financie.

Našťastie sú medzi nami ľudia, ktorých činy sú hodné nasledovania.

Keď ma oslovil Ing. Ľ. Dujnič, že sa vzdá odmien poslanca obecného zastupiteľstva za posledné dva roky v prospech školy, neverila som vlastným ušiam.

Potrebovali by sme toľko vecí, že v prvom momente som nevedela, čo kúpiť skôr. Rozhodnutie padlo na tlačiareň k počítaču.

Veľká vďaka patrí aj firme NAY v zastúpení Ing. M. Píra, ktorá poskytla súčiastku na prepojenie počítača s tlačiarňou, pretože počítače, ktoré používame, sú staršieho roku výroby.

Chcem poďakovať aj všetkým budúcim sponzorom a prispievateľom našej školy, ktorí chcú, aby naše deti dostali to najlepšie vzdelanie.

Mgr. Ľ. CHOVANOVÁ

PEDAGÓG RADÍ

Mám dieťa zapísané do prvého ročníka. Čo ďalej?

Prechodom dieťaťa predškolského veku do 1. ročníka sa dostáva do nového prostredia, do nového postavenia - do roly žiaka. Príprava na túto úlohu spočíva v primeranom rozvoji jeho myslenia a jazykových schopností (kultúrnosti jazykového prejavu), v schopnosti samostatne myslieť, usudzovať a pracovať, vypracovať si potrebné návyky a zručnosti, utvárať kladné vzťahy k okoliu a k sebe. Takáto systematická príprava sa uskutočňuje v materskej škole. Veľmi dôležitá je spolupráca učiteľa a rodičov.

Dieťa v tomto období má zvládnuť základy spisovného jazyka, osvojiť si primerané matematické predstavy, prvky estetickej a telesnej výchovy. Plynule prechádza od hracej činnosti k práci v škole.

Pripravenosť dieťaťa na školu sa nemôže obmedziť len na zvládnutie množstva jednotlivých vedomostí a zručností. Príprava na školu predstavuje ucelenú sústavu vedomostí a kvalít, ktoré treba dosiahnuť vo fyzickom, estetickom a rozumovom rozvoji dieťaťa. Táto príprava vyžaduje určitý stupeň zrelosti celého organizmu a nervovej sústavy dieťaťa, aby sa zabezpečila jeho zvýšená rozumová a fyzická výkonnosť.

Dieťa by malo vedieť základné vedomosti o prostredí, malo by zvládnuť najjednoduchšie návyky praktickej a rozumovej práce, aby si úspešne osvojilo základné učivo.

Mgr. MONIKA VALÚCHOVÁ

Lábsky futbal pod drobnohľadom

Počas zimného obdobia boli všetky skupiny futbalového klubu v plnej príprave na nadchádzajúcu sezónu.

Uvidíte nové tváre, vrátane nového trénera seniorov Jána Masára. Príprava pozostávala zo 40 tréningových stretnutí a 10 zápasov družstva seniorov. Ale späť do reality.

V tabuľke výsledkov družstva seniorov počas poslednej sezóny sme umiestnení v hornej polovici tabuľky s 18 bodmi. Tí, ktorí by boli s takýmto výsledkom nespokojní, by si mali spomenúť na predchádzajúcu sezónu so 4 bodmi v dolnej časti tabuľky! Je stále niekoľko pozícií, ktoré potrebujeme v rámci družstva posilniť. Spolu s Františkom Pírom sa nám rokovaniami podarilo získať 4 hráčov do Lábu, ktorých privítame na konci sezóny. Táto sezóna sa oficiálne začala v sobotu 17. marca 2002.

Družstvo dorastu má novú výbavu a v poslednom čase dosiahlo dobré výsledky. Laco Zábojník upevnil skupinu, kde máme k dispozícii len 14 hráčov. Čo sa týka rodičov, je dôležité, aby pripravovali svoje deti na každý zápas, ako aj tréning. Dorast v tejto sezóne posilnia Dano Sivák a Michal Kain z nášho družstva seniorov.

Žiakom sme zabezpečili dodatočnú výbavu, tiež vďaka p. Habudovi, ktorý investoval do 10 futbalových lôpt. Predčasom sa konalo stretnutie rodičov, ktoré by sme chceli zorganizovať opäť, aby sme sa ubezpečili, že všetky úlohy boli splnené. Pri tejto príležitosti by som sa rád poďakoval rodine Ledníkovej za ich nesmiernu snahu a trpezlivosť pri trénovaní 30 detí. Poďakovať by sme sa mali všetci.

Na tribúne sme urobili niekoľko zmien. Rozhodol som sa, že družstvá dorastu a žiakov by mali mať vlastnú kabínu umiestnenú hore na tribúne. Tým sa uvoľní dolná časť pre hosťujúce tímy a družstvo mužov. Šatňa žien bola tiež presunutá do hornej časti tribúny s možnosťou vlastných spŕch.

Dúfam, že sa nám podarí nájsť sponzorský tím, ktorý zabezpečí premaľovanie a všeobecnú generálku, pokiaľ ide o tribúnu a toalety. V prípade, že by sa medzi vami našiel niekto, kto bude ochotný prispieť k takýmto prácam, či už ide o maľovanie alebo drobné opravy, budeme radi, ak tak učiníte. Viem o tom, že ste všetci prispeli k výstavbe štadiónu, ale teraz potrebuje celkovú údržbu.

Družstvo žien pod vedením Moniky Valuchovej má v súčasnosti registrovanú ligu, preto dúfajme, že budú prezentovať dobré výsledky svojich zápasov. Mali by sme byť všetci na ne hrdí.

V súčasnosti máme iba niekoľko hráčov v družstve seniorov na hosťovaní a žiadneho hráča z kasární Malacky. Týmto krokom sa Láb vyhne problému, ktorý nastane čoskoro pre susedné obce po uzatvorení kasární. Na tomto mieste by som chcel popriať všetkým trénerom veľa šťastia a úspechov, hráčom veľa radosti z hry a zo svojich fanúšikov, klubu, obce a rodiny. Držíme im palce!

FC Láb odsúhlasil, aby sa Rudo Ledník a Igor Gábriš zúčastnili v lete kvalifikačného kurzu na oficiálnych futbalových trénerov. Toto opäť upevní budúcnosť lábskeho futbalu.

FC Láb by taktiež touto cestou chcel zablahoželať Marekovi Dufekovi a jeho manželke k ich synovi Filipovi – dúfajme, že ďalšiemu veľkému futbalistovi.

L. FARMER

Lyžiarsky kurz v školskom roku 2001/2002

V našej škole sa stalo už akousi tradíciou, že každý rok sa koná lyžiarsky kurz. Na mnohých školách sa nekoná z dôvodu nezáujmu, alebo neschopnosti usporiadať týždenný výcvikový kurz, čo však nie je náš prípad. O tom, že to robíme dobre svedčí z roka na rok stúpajúci záujem detí. Tohto roku sa 3. 3. 2002 v lyžiarskom stredisku Čertovica postavilo na lyže 26 detí. Pod vedením skúsených inštruktoriek p. uč. Valúchovej a p. uč. Chovanovej si všetkých 26 detí v posledný deň lyžovačky mohlo povedať: „Viem lyžovať a lyžovanie patrí medzi moje obľúbené športy!".

Tento rok nás malo rado aj slniečko, ktoré dodalo našim tvárám tú správnu farbu a aj šťastena, ktorá zariadila, že sme sa vrátili všetci zdraví.

Chceme poďakovať p. Habudovi a p. Koporcovi, ktorí sponzorsky prispeli na kurz ako aj OcÚ Láb a Rodičovskému združeniu. Vďaka ich finančným príspevkom sa cena za lyžiarsky kurz stala prijateľnejšou pre väčší počet detí.

ZŠ Láb

Aký bol rok 2001

Aj keď s odstupom času, zamýšľame sa, čo nám nadelil rok 2001.

Do nového roku 2001 sme vkročili zvýšenými cenami za teplo. Hlavná vlna zdražovania prišla vo februári, keď o 45 % zdraželo nájomné, plyn o 20 %, elektrina o 16 %, ako aj vodné a stočné. Asi o šestinu sme začali platiť viac vo vlakoch a autobusoch, viac sme platili aj na pošte pri odosielaní zásielok.

Od júla sa zvýšilo životné minimum plnoletej fyzickej osoby na 3790 Sk. Dôchodcovia si museli počkať na zvyšovanie dôchodkov do októbra, keď sa priemerný starobný dôchodok dostal na hranicu 5 054 Sk.

Vláda od júla zvýšila prídavky na deti o 40 až 70 korún mesačne, čo znamenalo, že na jedno dieťa prispieva každý mesiac sumou od 480 do 890 Sk.

Zdravotníci dostali pridané od júna o 20 až 40 %. Horšie obišli učitelia, ktorým pridali len 3 %.

Jediným plusom z hľadiska príjmov bolo, že Fond národného majetku splatil všetkým občanom dlhopisy FNM.

Keď k tomu všetkému pripočítame miestne poplatky – za telefón, za psov, za odpad, dane z nehnuteľností, je toho platenia dosť.

Tešme sa, že rok 2002 bude k tým šťastnejším rovnako láskavý, a tým menej spokojným nadelí viac zdravia, šťastia, lásky, úspechov v živote, rodine i kariére.

Redakcia

Volejbal žien v Lábe

Ženy sa začínajú v športovej oblasti zviditeľňovať. Začali futbalom a teraz pridali i volejbal. Vekové zloženie družstva lábskych žien je rôznorodé, od 18 rokov vyššie. Horná hranica je neobmedzená. Tréningy sú dva razy do týždňa s pravidelnosťou už rok. A práve preto sa hráčky rozhodli zorganizovať rekreačný volejbalový turnaj.

Uskutočnil sa v decembri 2001 v telocvični ZŠ Láb za účasti družstiev: OÚ Malacky, SKY LIFE Malacky, futbalistky Malacky, ženy Gajary a Láb. Absolútne víťazstvo si hladko vybojovali poloprofesionálky zo SKY LIFE Malacky, ktoré svojou hrou prevyšovali ostatné družstvá minimálne o jednu triedu. Na druhom mieste skončil OÚ Malacky a tretia priečka patrila volejbalistkám z Gajar. Aj napriek obrovskej snahe zvíťaziť sme neuspeli, za to celú organizáciu volejbalového turnaja sme zvládli na výbornú, za čo patrí vďaka všetkým hráčkam.

Volejbalové družstvo lábskych žien